

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Hradci Králové - pobočka v Pardubicích rozhodl samosoudkyní JUDr. Petrou Venclovou, Ph.D., v právní věci žalobce: S.T., nar. „X“, st. přísl. Syrská arabská republika, t. č. ZZC Bělá-Jezová, 294 21 Bělá pod Bezdězem, zastoupeného Mgr. Ing. Janem Procházkou, LL. M., advokátem, se sídlem Karolínská 654/2, 186 00 Praha 8 - Karlín, proti žalovanému: Policie ČR, Krajské ředitelství policie Pardubického kraje, se sídlem Pražská, 530 06 Pardubice, o žalobě proti rozhodnutí žalovaného ze dne 9. 9. 2015, č. j. KRPE-65367-45/ČJ-2015-170022,

t a k t o :

- I. Žaloba **s e z a m í t á .**
- II. Žalobce **nemá právo** na náhradu nákladů řízení a žalovanému se toto právo **nepřiznává.**

O d ů v o d n ě n í :

Vymezení věci:

Dne 10. 09. 2015 vydal žalovaný rozhodnutí č.j. KRPE-65367-45/ČJ-2015-170022, kterým v souladu s ustanovením §129 odst. 5 zákona č. 326/1999 Sb. o pobytu cizinců na

území České republiky (dále jen „zákon o pobytu cizinců“) **prodloužil dobu zajištění cizince, pana S.T., nar. „X“, státní příslušnost Syrská Arabská republika, trvale bytem Syrská Arabská republika, Teherán 56, v České republice bez pobytu, průkaz žadatele o azyl v Rakousku č. 150536922-002, stanovenou rozhodnutím nadepsaného správního orgánu ze dne 14. 08. 2015 (č.j. KRPE-65367-26/ČJ-2015-170022) za účelem jeho předání podle mezinárodní smlouvy sjednané s jiným členským státem Evropské unie před dnem 13. ledna 2009, a to Dohody mezi vládou České republiky a Rakouskou spolkovou vládou o předávání a přebírání osob s neoprávněným pobytem (publikováno: sdělení MZV č. 102/2004) nebo na základě přímo použitelného právního předpisu Evropských společenství, a to Nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) č. 604/2013 ze dne 26. června 2013, kterým se stanoví kritéria a postupy pro určení členského státu příslušného k posuzování žádosti o mezinárodní ochranu podané státním příslušníkem třetí země nebo osobou bez státní příslušnosti v některém z členských států („Dublinské nařízení“), do 10. 10. 2015.**

Žalobní body:

I.

Žalobce má za to, že jeho **zajištěním byl porušen čl. 5 odst. 1 Evropské úmluvy o ochraně lidských práv a základních svobod** (dále jen „Evropská úmluva“) z důvodu **nedostatečných materiálních podmínek v zařízení pro zajištění cizinců Bělá-Jezová**. Podle ESLP „*musí existovat spojitost mezi uváděným důvodem povoleného zbavení svobody na straně jedné a místem a režimem zajištění na straně druhé (ESLP Aerts v. Belgie, rozsudek ze dne 30. 7. 1998, §46).*“ Pokud jde o dodržení standardu materiálních podmínek při zbavení osobní svobody je dle žalobce relevantní jednak čl. 3 Evropské úmluvy, který zakazuje mučení a nelidské či ponižující zacházení nebo trestání, jednak čl. 5 odst. 1 Evropské úmluvy, z nějž ESLP dovozuje požadavek, aby byl jednotlivec při zbavení osobní svobody chráněn před svévolí, tedy zajištění musí být uskutečněno v dobré víře a zařízení k němu určené musí být k tomu uzpůsobené a konečně délka zajištění nesmí přesáhnout přiměřenou dobu, která je nezbytná k dosažení sledovaného cíle. (ESLP, *Saadi v. Velká Británie*, rozsudek velkého senátu z 29. 1. 2008, §74).

Žalobce má za to, že konkrétní aspekty podmínek zajištění, které ESLP z hlediska čl. 3 a 5 Evropské úmluvy obvykle zkoumá, se nutně musí stát předmětem zkoumání i ze strany krajského soudu, přičemž jde zejména o následující: **(a) velikost a uzpůsobení prostoru, který jednotlivec obývá, (b) přístup k právní pomoci, (c) dostupnost zdravotní péče a (d) volnočasové aktivity.** V rozsudku *Saadi v. Velká Británie* tak např. velký senát konstatoval, že zkoumané zařízení odpovídá požadavkům čl. 5, neboť „bylo speciálně koncipováno pro zajištění žadatelů o azyl a nabízelo různé služby, jako volnočasové aktivity, bohoslužby, zdravotní péči a – důležitý prvek – právní poradenství“ (ESLP, *Saadi v. Velká Británie*, op. cit., § 78). Za relevantní údaje je nutné nadto dle žalobce považovat též splnění mezinárodních standardů týkajících se **(e) dostupnosti a přiměřenosti stravy a (f) kvalifikace personálu v příslušném zařízení.** Žalobce ještě upozorňuje, že požadovaný standard zacházení s osobami zbavenými svobody zpravidla ESLP nestanoví sám na základě vlastního uvážení, ale vychází z mezinárodně uznávaných standardů definovaných jinými orgány a organizacemi. Ústřední úlohu pak v tomto směru hrají **doporučení Evropského výboru pro zabránění mučení a nelidského či ponižujícího zacházení nebo trestání, uváděný obvykle pod anglickou zkratkou „CPT“** – viz např. ESLP, *Kalashnikov v. Ruská federace*, rozsudek z 15.7.2002, § 97. Při hodnocení je třeba vždy mít také na paměti, jak

opakovaně zdůrazňuje ESLP, že zbavení osobní svobody se v těchto případech „netýká pachatelů trestných činů, ale cizinců, kteří uprchli ze své vlastní země, často z obavy o svou bezpečnost“ (ESLP, *Amuur v. Francie*, rozsudek z 20. 5. 1996, § 43).

a) Velikost a uzpůsobení prostoru, který žalobce obývá.

Žalobce je ubytován v budově, pokoj, který obývá, sdílí společně s dalšími až pěti osobami, tj. v některých dnech s méně osobami. Podle doporučení CPT prostor určený pro jednu osobu by měl dosahovat velikosti 7 m², výměru svého pokoje žalobce odhaduje na maximálně 25 m². Žalobce též poukazuje na požadavek formulovaný CPT, podle kterého by zařízení, ve kterém jsou zajištěni cizinci na základě cizinecké legislativy, „měla poskytovat ubytování, které je přiměřeně zařízeno, čisté a v dobrém stavu, a které skýtá dostatečný životní prostor přiměřený počtu lidí zde umístěných, nemá přitom pokud možno navozovat dojem vězeňského prostředí.“ (viz Standardy CPT, s. 41, § 29) Žalobce odkazuje na zprávu Veřejné ochránkyně práv z návštěvy ZZC uskutečněné v roce 2014, z níž vyplývá, že areál ZZC je obehnan vysokým plotem. Plot s ostnatým drátem dělí rovněž sektory uvnitř areálu. Okna jsou opatřena mřížemi. Umístění cizinci jsou pod stálým dozorem (krom prostor svých pokojů) soukromé bezpečnostní agentury, jejíž zaměstnanci jsou oděni ve stejnokroji připomínajícím uniformu ozbrojeného bezpečnostního sboru a pro vzájemné dorozumívání užívají vysílaček. Pohyb po areálu je možný pouze za doprovodu policie nebo soukromé bezpečnostní agentury (do jídelny, k lékaři apod.). Žalobce má za to, že některá opatření za přiměřená nelze považovat - přítomnost mříží na oknech, rozdělení vnitřního areálu ZZC pomocí ostnatého drátu na několik oddělených sektorů a neustálý doprovod cizince pracovníkem bezpečnostní služby.

b) Přístup k právní pomoci.

Žalobce odkazuje na čl. 9 odst. 6 tzv. Příjímací směrnice, podle kterého: „v případech soudního přezkumu rozhodnutí o zajištění podle odstavce 3 zajistí členské státy žadatelům přístup k bezplatné právní pomoci a zastupování. Tato bezplatná právní pomoc a zastupování musí zahrnovat alespoň vypracování požadovaných procesních dokumentů a účast na jednání před soudem jménem žadatele.“ **Právo na přístup k právní pomoci od počátku zajištění však v případě žalobce naplněno nebylo.** Směrnice stanoví pozitivní povinnost států přijmout taková opatření, která jsou pro zachování práva na přístup k právní pomoci nezbytná. Česká republika však nemá uzavřenou smlouvu s žádným poskytovatelem právních služeb a poskytování právního poradenství nezabezpečuje. Do ZZC Bělá-Jezová ze své iniciativy dojíždějí pravidelně pouze dvě nevládní organizace zaměřující svojí činnost na právní poradenství, /Asociace pro právní otázky imigrace (ASIM) a Organizace pro pomoc uprchlíkům (OPU)/. Organizace ASIM je v ZZC přítomna v intervalu 1/14 dnů, OPU 1/7 dnů. Žalobce byl zajištěn na základě rozhodnutí policie dne 14. 8. 2015, přičemž k prvnímu kontaktu s právníkem organizace Asociace pro právní otázky imigrace došlo dne 26. 9. 2015 – tedy více než 40 dnů od počátku zbavení svobody. **Žalobce proto považuje zajištění za svévolné ve smyslu čl. 5 odst. 1 Evropské úmluvy.**

c) Dostupnost zdravotní péče.

Žalobce poukázal na doporučení CPT, podle kterého „ve všech zařízeních pro zadržované cizince by měl být zajištěn přístup k lékařské péči. Zvláštní pozornost by měla být

věnována fyzickému a **duševnímu stavu** žadatelů o azyl, z nichž někteří byli v zemích původu vystaveni mučení nebo jinému špatnému zacházení.“ (Standardy CPT, s. 42, § 31). **„Žalobce konstatuje, že se těší relativně dobrému fyzickému zdraví, proto o žádné speciální lékařské vyšetření nikdy nežádal.“** Nicméně upozornil na to, že péče o fyzické zdraví je pro celé ZZC - cca 500 osob - zajišťována jednou praktickou lékařkou a dvěma zdravotními sestrami. Žalobce namítá **nedostupnost péče o duševní zdraví**. V ZZC nepůsobí žádný psycholog či psycholožka, kteří by takovouto péči zajišťovali. Žalobce pochází ze Sýrie, tedy ze země zmítané již několik let vojenským konfliktem velmi intenzivní povahy, má množství traumatizujících zážitků. Fakt, že žalobce před příchodem do Evropy pobýval několik měsíců v Turecku, dle něj na tomto závěru nic nemění.

d) Volnočasové aktivity

Žalobce namítá nedostatek volnočasových aktivit s tím, že jediné, čeho je dostatek, je možnost pohybu na čerstvém vzduchu. Důležitost dostupnosti volnočasových aktivit vyzdvihuje i CPT, podle kterých *„co se týče režimových aktivit, měly by zahrnovat vycházky na čerstvém vzduchu, přístup do společenské místnosti, k rádiu, televizi a novinám či časopisům, stejně jako k dalším vhodným druhům rekreace (stolní hry, stolní tenis). Čím delší je doba zadržování osob, tím pestřejší činnosti by měly být osobám poskytovány.“* (Standardy CPT, s. 41, § 29). V ZZC Bělá-Jezová uvedené dostupné není, **neexistuje denní tisk, který by byl cizincům k dispozici, přístup k rádiu není možný a přístup k TV je jen velmi omezený. Stejně tak nejsou dostupné žádné „vhodné druhy rekreace“ ve formě pohybových aktivit.**

e) Dostupnost a přiměřenost stravy.

Podle doporučení CPT by jídlo *„mělo být dáváno ve vhodných denních dobách včetně nejméně jednoho úplného jídla (tj. něčeho vydatnějšího než je obložený chléb) denně“* (Standardy CPT, s. 8, § 42). Žalobce poukazuje však na skutečnost, že **„jídla není dostatek a cizincům není umožněno konzumovat stravu až do svého nasycení (tj. přidávat si). Někteří cizinci tak mají v ZZC hlad. Mezi posledním jídlem jednoho dne a prvním jídlem druhého dne existuje přestávka až 14 hodin. To opět způsobuje, že cizinci mají v ZZC hlad.“**

f) Kvalifikovanost personálu v příslušném zařízení.

CPT klade důraz na to, aby dohlížející pracovníci v těchto střediscích byli pečlivě vybíráni a obdrželi vhodné zaškolení. *„Tito pracovníci by měli mít rozvinuté schopnosti mezilidské komunikace a zároveň by měli být dobře obeznámeni s odlišnými kulturami zadržovaných, a alespoň někteří z nich by měli mít příslušné jazykové dovednosti. Dále by měli být vyškoleni jak rozeznat možné příznaky stresových reakcí zadržovaných osob (ať už posttraumatické reakce nebo reakce vyvolané sociokulturními změnami) a jak činit vhodná opatření.“* (Standardy CPT, s. 41, § 29) Personál v ZZC Bělá-Jezová, vyjma policistů, je tvořen dvěma skupinami osob - zaměstnanci Správy uprchlických zařízení (SUZ) Ministerstva vnitra a zaměstnanci soukromé bezpečnostní agentury, kteří v ZZC vykonávají dozor. *„Pokud jde o zaměstnance SUZ, žalobce nehodlá zpochybňovat jejich dostatečnou odbornou kvalifikaci. Problémem však je jejich nízký počet v zařízení. To se týká zejména sociálních pracovníků a pracovníků působících v ZZC.“* Měli by dle žalobce zajišťovat návštěvy lékaře v případě potřeby, identifikovat příslušníky zranitelných skupin a zaměřit se

na uspokojení jejich specifických potřeb (viz výše, Standardy CPT, s. 41, § 29). Nic takového se však neděje. Sociální práci aktuálně vykonává v zařízení pouze 5 osob. S výjimkou arabštiny SUZ nicméně nezaměstnává žádného tlumočníka, který by byl v ZZC trvale (nebo alespoň často) přítomen a který by tak běžnou denní komunikaci mezi cizinci a sociálními pracovníky zprostředkovával. Nedostatečnou kvalifikaci shledává žalobce rovněž u pracovníků ostrahy.

Z výše uvedených důvodů jako celku tak dle žalobce vyplývá, že zbavení osobní svobody žalobce v ZZC Bělá-Jezová je svévolné ve smyslu čl. 5 odst. 1 Evropské úmluvy a jako takové musí být okamžitě ukončeno, resp. nemělo být nikdy nařízeno.

II.

Podle čl. 5 odst. 4 Evropské úmluvy, každý, kdo byl zbaven svobody zatčením nebo jiným způsobem, „*má právo podat návrh na řízení, ve kterém by soud urychleně rozhodl o zákonnosti jeho zbavení svobody a nařídil propuštění, je-li zbavení svobody nezákonné.*“ Žalobce nebyl schopen zpochybnit zákonnost prvního rozhodnutí o zajištění ze dne 14.8.2015. Pokud jde o aktuální rozhodnutí o prodloužení zajištění ze dne 9. 9. 2015, to byl žalobce schopen napadnout nejdříve dne 26. 9. 2015, neboť teprve tehdy došlo k prvnímu kontaktu s právníkem.

III.

Porušení čl. 28 odst. 2 Dublinského nařízení.

a) K otázce legality zajištění žalobce s ohledem na jeho nedostatečný právní základ, neboť chybí zákonem stanovená objektivní kritéria pro posouzení existence nebezpečí útěku cizince, odkázal žalobce na rozsudek Krajského soudu v Ústí nad Labem ze dne 1. 6. 2015, č.j. 42 A 12/2015-78, ve kterém uvedený krajský soud dospěl k závěru, že „*v důsledku neexistence zákonem stanovených objektivních kritérií pro posouzení existence nebezpečí útěku cizince je úprava obsažená v čl. 28 Dublinského nařízení v České republice neaplikovatelná.*“

b) K otázce, zda existuje reálný předpoklad, že k předání žalobce do jiného členského státu skutečně dojde, a k odůvodnění rozhodnutí v tomto bodě.

Žalobce uznává, že žalovaný se otázkou reálného předpokladu pro realizaci přemístění ve stanovených lhůtách zabýval na s. 2 napadeného rozhodnutí. Přemístění cizince do jiného členského státu EU tak představuje jediný účel, pro který může být zajištění podle čl. 28 nařízeno. Navzdory absenci výslovné normy je dle žalobce proto nutné považovat existenci reálného předpokladu pro přemístění cizince za podmínku, jejíž nesplnění činí zbavení osobní svobody nezákonné. ESLP stanovil, že v případě, že „*nic nenaznačuje tomu, že by orgány (žalovaného státu) měly reálný předpoklad vyhostit stěžovatele během doby, po kterou byli zajištěni,*“ stává se zajištění s čl. 5 odst. 1 neslučitelné (ESLP, *A. a ostatní v. Velká Británie*, rozsudek velkého senátu z 19. 2. 2009, § 167). Jinými slovy „*[t]am, kde jsou si orgány státu vědomy, že příkaz k vyhoštění nemůže být vykonán, zajištění nemůže být nadále považováno za zajištění osoby, proti níž probíhá řízení o vyhoštění*“ (ESLP, *Agnissan v. Dánsko*, rozhodnutí ze dne 4. 10. 2001). Žalobce odkázal rovněž na rozsudek Nejvyššího správního soudu, č.j. 2 As 80/2009-66 ze dne 31. 3. 2010 č. 2078/2010 Sbírky rozhodnutí NSS (rozsudky NSS dostupné na www.nssoud.cz): „*[l]ogickým předpokladem zajištění*

cizince podle § 129 zákona č. 326/1999 Sb., o pobytu cizinců na území České republiky, je, že jeho účel bude moci být naplněn. Proto je třeba při rozhodování o zajištění brát v úvahu i podmínky převzetí cizince druhou smluvní stranou.“ Dle žalobce z rozhodnutí vyplývá, že za stát příslušný k posouzení azylové žádosti žalobce žalovaný považuje Maďarsko, které není technicky a administrativně schopno reagovat na prudký nárůst žádostí o mezinárodní ochranu. Pokud jde o Rakousko, možnost převzetí odpovědnosti na základě diskrečních ustanovení uvedených v čl. 17 Dublinského nařízení, považuje žalobce spíše za teoretickou. Aplikace readmisní dohody pak není ve vztahu k Rakousku v tomto případě možná. Tuto dohodu lze totiž aplikovat pouze subsidiárně, nelze-li ve vztahu k danému státu použít právě Dublinské nařízení coby přímo aplikovatelný předpis Evropské unie.

Žalobce proto navrhl zrušení napadeného rozhodnutí a vrácení věci žalovanému k dalšímu řízení.

Vyjádření žalovaného:

Žalovaný setrval na právním názoru vyloženém v napadeném rozhodnutí a navrhl zamítnutí žaloby.

Rozhodné okolnosti ve věci:

Dne 14. 8. 2015 vydal správní orgán Oddělení pobytové kontroly, pátrání a eskort Odboru cizinecké policie Krajského ředitelství policie Pardubického kraje rozhodnutí č.j. KRPE-65367-26/ČJ-2015-170022, kterým byl žalobce v souladu s § 129 odst. 1 ve spojení s § 129 odst. 3 zákona o pobytu cizinců, zajištěn za účelem jeho předání podle Dublinského nařízení. Rozhodnutím ze dne 14. 8. 2015 byla stanovena doba zajištění na 30 dnů od okamžiku omezení osobní svobody (13. 8. 2015 v 02.45 hodin) a dne 9. 9. 2015 byla tato lhůta zajištění podle § 129 odst. 5 zákona o pobytu cizinců prodloužena žalovaným rozhodnutím o dalších 30 dnů. Z písemných zpráv Ministerstva vnitra České republiky a dalším šetřením v dostupných informačních systémech Policie České republiky žalovaný zjistil, že bylo **zahájeno řízení podle Dublinského nařízení a podle záznamů shody v systému Eurodac byla odeslána žádost o zpětvzetí účastníka řízení do Rakouska a rovněž do Maďarska. Lhůta pro odpověď dožádané rakouské strany byla stanovena do 22. 9. 2015.** Ke dni vydání žalobou napadeného rozhodnutí se dožádaný stát k převzetí cizince nevyjádřil. Pokud jde o osobu žalobce, jedná o dospělého muže, který **disponuje průkazem žadatele o azyl v Rakousku, č. 150536922-002**, bez rodinných vztahů či bližších kontaktů s osobami, které by měly na území České republiky povolený pobyt. Na území České republiky vstoupil žalobce na vlakovém hraničním přechodu mezi Rakouskem a Českou republikou (Hohenau - Břeclav), a to neoprávněně. **Dle vyjádření žalobce do protokolu dne 14. 8. 2015 je cílem cesty žalobce Německo, půl roku pobýval v Turecku, kde pracoval jako kadeřník.** Do Rakouska přijel žalobce z Maďarska. Dle protokolu o vyjádření účastníka správního řízení je zřejmé, že žalobce finančními prostředky pro další pobyt a území České republiky. Žalovaný se v rozhodnutí napadeném žalobou co do důvodů zajištění odkázal na trvající důvody uvedené v původním rozhodnutí o zajištění ze dne 14.8.2014, když uložení zvláštních opatření za účelem vycestování žalobci podle § 123b zákona o pobytu cizinců, jako nedostatečné, a to pro nedostatek finančních prostředků, neznalost prostředí a nemožnost obrátit se o výpomoc na známé či příbuzné v rámci Evropské unie a dále proto, že v zemích, kterými prošel při své cestě nerespektoval jejich zákona, když

platil převaděčům za ilegální převod přes hranice a nevyčkal ukončení azylové procedury v Rakousku. Pro úplnost krajský soud uvádí, že rozhodnutí o zajištění žalobce ze dne 13.8.2015 nebylo napadeno žalobou, stejně tak ani další rozhodnutí o prodloužení zajištění ze dne 9. 10. 2015.

Posouzení věci krajským soudem:

O žalobě krajský soud rozhodl v souladu s ust. § 51 odst. 1 zák. č. 150/2002 Sb., soudní řád správní (dále jen „s.ř.s.“), a § 172 odst. 5 zákona o pobytu cizinců, bez jednání. Napadené rozhodnutí krajský soud přezkoumal v řízení podle prvního dílu hlavy druhé s.ř.s., když řízení je ovládáno dispoziční zásadou vyjádřenou v ustanoveních § 71 odst. 1 písm. c), d), odst. 2 věty druhé a třetí a § 75 odst. 2 věty první s.ř.s.

Krajský soud zdůrazňuje, že ačkoliv je povinností orgánů veřejné moci svá rozhodnutí řádně odůvodnit, nelze tuto povinnost interpretovat jako požadavek odpovědi na každou námitku, resp. argument (srov. kupř. nálezy Ústavního soudu sp. zn. IV. ÚS 201/04, I. ÚS 729/2000, I. ÚS 116/05 a IV. ÚS 787/06, III. ÚS 961/09). Rozsah reakce na konkrétní námitky je co do šíře odůvodnění spjat s otázkou hledání míry (proto zpravidla postačuje, jsou-li vypořádány alespoň základní námitky účastníka řízení /srov. např. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 28. 5. 2009, č. j. 9Afs 70/2008 – 13), případně (za podmínek tomu přiměřeného kontextu) i s akceptací odpovědi implicitní (což připouští i Ústavní soud – srov. např. usnesení ze dne 18. 11. 2011, sp. zn. II. ÚS 2774/09 /odstavec 4 odůvodnění/, usnesení ze dne 11. 3. 2010, sp. zn. II. ÚS 609/10 /odstavec 5 odůvodnění/, usnesení ze dne 7. 5. 2009, II. ÚS 515/09 /odstavec 6 odůvodnění/, či rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 21. 12. 2011, č. j. 4 Ads 58/2011 – 72) - tzn., že **na námitky lze reagovat i (např.) tak, že v odůvodnění svého rozhodnutí orgán veřejné moci prezentuje od názoru žalobce odlišný názor, který přesvědčivě zdůvodní tak, že toto zdůvodnění poskytuje dostatečnou oporu výroku rozhodnutí** (tento právní názor akceptoval i Nejvyšší správní soud – viz např. bod 15 odůvodnění rozsudku Nejvyššího správního soudu ze dne 22.10.2014, č. j. 6 Ads 237/2014 – 9, bod 37 odůvodnění rozsudku téhož soudu ze dne 25.2.2015, č. j. 6 As 153/2014 – 108, bod 12 odůvodnění rozsudku téhož soudu ze dne 4.3.2015, č. j. 8 Afs 71/2012 – 161, či odůvodnění rozsudku téhož soudu ze dne 16. 4. 2015, č. j. 7 As 169/2014 – 55). Ústavní soud v této souvislosti konstatoval: „[n]ení porušením práva na spravedlivý proces, jestliže obecné soudy nebudují vlastní závěry na podrobné oponentuře (a vyvracení) jednotlivě vznesených námitek, pakliže proti nim staví vlastní ucelený argumentační systém, který logicky a v právu rozumně vyloží tak, že podpora správnosti jejich závěrů je sama o sobě dostatečná“ (srov. náleze ze dne 12. 2. 2009, sp. zn. III. ÚS 989/08, bod 68, a desítky dalších rozhodnutí Ústavního soudu dostupná na www.nalus.usoud.cz; srov. obdobně též rozsudky Nejvyššího správního soudu ze dne 29.3.2013, č. j. 8 Afs 41/2012 - 50, odstavec 21, nebo ze dne 6. 6. 2013, č. j. 1 Afs 44/2013 - 30, odstavec 41, popř. ze dne 3.7.2013, č. j. 1 As 17/2013 – 50, odstavec 17, popř. rozsudky ve věcech 1 Afs 81/2013, 1 Afs 82/2013, 1 As 72/2013, 9 Afs 22/2013, 9 Afs 39/2013, 9 Afs 45/2013, 3 As 80/2013 a řada dalších). Ostatně i Ústavní soud v případě, že námitky stěžovatelů nejsou způsobilé změnit výrok rozhodnutí, tyto nevypořádává (srov. např. odstavec 24. nálezu ze dne 28. 5. 2009, sp. zn. II. ÚS 2029/08; Ústavní soud zde uvedl: „Ústavní soud se nezabýval dalšími námitkami stěžovatelky, protože by rozhodnutí o nich nebylo způsobilé změnit výrok.“), neboť si je plně vědom toho, že **požadavky kladené na orgány veřejné moci - pokud jde o detailnost a rozsah vypořádání se s námitkami adresátů**

jejich aktů - nesmí být přemrštěné. Takové přehnané požadavky by byly výrazem přepjatého formalismu, který by ohrožoval funkčnost těchto orgánů, především pak jejich schopnost efektivně (zejména v přiměřené době a v odpovídajícím rozsahu) plnit zákonem jim uložené úkoly. **Právo na spravedlivý proces přitom nelze vykládat tak, že jde o právo jednotlivce na vyhovění jeho návrhu či na rozhodnutí v jeho prospěch** (srov. např. usnesení Ústavního soudu ze dne 20. 10. 2011, sp. zn. III. ÚS 2773/11).

Krajský soud dospěl po přezkoumání napadeného rozhodnutí k závěru, že **žaloba není důvodná**, přičemž uvádí následující argumentaci.

K žalobním námitkám I.

Okruh žalobních námitek, který směřuje proti materiálnímu zařízení v ZZC vychází jednak z údajných poznatků žalobce, jednak předložil žalobce Zprávu z návštěvy veřejné ochránkyně práv z 13. -14. 10. 2014. Žalobce přitom poukazuje na nedostatky v obecné rovině, neuvedl žádné konkrétní nedostatky, které by zásadním a konkrétním způsobem zasáhly do jeho práv. Krajský soud především zdůrazňuje, že se jedná o dospělého muže, který samostatně přicestoval ze Sýrie, půl roku pobýval v Turecku, kde pracoval jako kadeřník. Jestliže následně poté, co půl roku byl schopen pracovat v Turecku, tvrdí v České republice, kam se dostal v důsledku opakovaného porušování právních předpisů tranzitních zemí (ilegální přechody hranic s převaděčem), že v ZZC Bělá-Jezová postrádal péči o jeho psychický stav, nelze tuto žalobní námitku vyhodnotit jinak, než jako účelovou. Žalobce přitom ani netvrdil, že má nějaké konkrétní psychické problémy. Současně přitom krajský soud souhlasí s tím, že důležitost péče o psychický stav uprchlíků pochopitelně nelze podceňovat a obecně platí, že je této oblasti potřeba věnovat zvýšenou pozornost. Nicméně v případě žalobce krajský soud neshledal, že tím, že mu v tomto ohledu nebyla poskytnuta individuální péče, by byl žalobce pro soudní přezkum zákonnosti napadeného rozhodnutí relevantním způsobem zkrácen na svých právech, když zejména žalobce ani netvrdil, že se takové péče dožadoval.

Pokud jde o ubytování žalobce, má krajský soud za to, že je nutno přihlížet k možnostem České republiky v rozhodném období a opírá-li žalobce svoje domnělé nároky doporučení CPT, pak je třeba podtrhnout, že se jedná právě o doporučení, nikoliv o závaznou právní normu, která je nutno vykládat právě s ohledem na aktuální situaci a reálné možnosti konkrétního státu, pochopitelně při zachování lidské důstojnosti. Mimo to žalobce sám uvedl, že pokoj v budově sdílel až s pěti osobami, tedy nikoliv stále právě s pěti osobami, tedy nelze prokazatelně vycházet z toho, že žalobce byl ubytován nedostatečným a nedůstojným způsobem, byť je pravdou, že některá opatření v ZZC Bělá - Jezová se stala terčem kritiky Veřejné ochránkyně práv. **Krajský soud se seznámil s vyhodnocením systematické návštěvy v Zařízení pro zajištění cizinců Bělá - Jezová ze dne 31.8., 3.10.2015 a je třeba zdůraznit, že nedostatky zařízení jsou kritizovány ve vztahu k zranitelným skupinám, tj. k nezł. dětem, nezł. osobám bez doprovodu a k rodinám a dále, že při druhé kontrolní návštěvě došlo k řadě napravením dřívějšího stavu.** Žalobce přitom ani do jedné z uvedených zranitelných skupin nepatří. Pokud jde o kritiku prostor pro ubytování, kritizováno bylo ubytování ve stanech, v tělocvičně a v buňkách, což nebyl případ ubytování žalobce.

Pokud jde o přístup k právní pomoci, je v uvedeném vyhodnocení výslovně uvedeno, že: „*Cizinci ubytovaní na budovách byli o možnosti bezplatného právního poradenství poskytovaného v zařízení v průměru 3x za 14 dnů informováni na nástěnce (nikoliv však v jazyce arabském a perském).*“ Podle odpovědi ministra vnitra z října 2015, č.j. MV-153034-2/OAM-2015 je bezplatná právní pomoc zajištěna dvakrát v týdnu. Tedy je zřejmé, že přístup právní pomoci nebyl žalobci odepřen.

Pokud jde o dostupnost zdravotní péče, žalobce sám uvedl, že: „*se těší relativně dobrému fyzickému zdraví, proto o žádné speciální lékařské vyšetření nikdy nežádal.*“ Tuto námitku proto nelze shledat důvodnou, nelze totiž uzavřít, že by žalobci hrozilo neposkytnutí adekvátní péče v případě takové potřeby. Mimo to, podle odpovědi ministra vnitra z října 2015, č.j. MV-153034-2/OAM-2015 na zjištění Veřejné ochránkyně práv, je zřejmé, že jsou zajištěny zdravotní prohlídky nově příchozích „klientů.“

Pokud jde o volnočasové aktivity, ty byly Veřejnou ochránkyní práv kritizovány právě s ohledem na shora uvedené zranitelné skupiny, k nimž žalobce nepatří. Pokud jde o omezený přístup k médiím a tiskovinám, nelze v tomto spatřovat nelidské a nedůstojné zacházení. Celkově je třeba materiální zajištění zařízení posuzovat v kontextu nebývalého přílivu uprchlíků a možností státu. Pokud si žalobce stěžuje, že se cizinci nemohou najíst do plno syta, tedy nemohou si přidávat, přičemž žalobce sám netvrdil, že by hladověl, lze uzavřít, že podávání stravy třikrát denně dospělým osobám je přiměřené. Pokud byly Veřejnou ochránkyní práv činěny výtky, týkaly se plnohodnotné a pravidelné stravy nezpl. dětí. Nadto je krajskému soudu z úřední činnosti známo, že dle vnitřního řádu ZZC cizinci čerpají uschované peněžní prostředky na nákup věcí denní potřeby, novin a časopisů do částky 300 Kč týdně (doložen rovněž v této věci ZZC Bělá-Jezová.) Pokud jde o kvalifikovanost personálu v příslušném zařízení, žalobce neuvedl žádný konkrétní poznatek, kdy by se k jeho tíži projevil tvrzený nedostatek v jejich kvalifikaci. Pokud jde o tlumočníka pro arabštinu, do ZZC Bělá - Jezová tlumočnick pravidelně dojíždí, tedy tlumočení je zajištěno. Ohledně bezpečnostních opatření v ZZC Bělá-Jezová byl kladen důraz na psychiku nezpl. dětí, nikoliv dospělého muže, který sám přišel ze Sýrie. **Nadto má cizinec zajištěný ZZC právo na podání žádosti nebo stížnosti, jak vyplývá z vnitřního řádu ZZC.** Žalobce netvrdil, že by takové právo neúspěšně využil.

Z výše uvedených důvodů tak rozhodně nevyplývá, že zbavení osobní svobody žalobce v ZZC Bělá-Jezová bylo svévolné či nezákonné, jak tvrdil žalobce.

K žalobní námitce II.

K uvedené žalobní námitce se již krajský soud vyjádřil shora, přičemž doplňuje, že namítá-li žalobce nemožnost řádného a včasného zajištění právní pomoci, je třeba uvést, že proti napadenému rozhodnutí se mu evidentně podařilo zajistit právní pomoc, když podal včasnou žalobu ve smyslu § 172 odst. 1 zákona o pobytu cizinců. Žalobce přitom nedoložil, ani neuplatnil takové tvrzení, z něž by vyplývalo, že konkrétně jeho osobě bylo bráněno či jinak znemožněno kontaktování právního zástupce. Naopak sám uvedl, že do ZZC Bělá-Jezová dojíždějí dvě nevládní organizace právní pomoci, které zajištěným cizincům právní pomoc poskytují bezplatně. Bylo pak věcí žalobce, zda upřednostnil jiného právního zástupce. Krajský soud proto neshledal, že by byl konkrétně žalobce při obraně proti napadenému rozhodnutí krácen na svém právu na právní pomoc.

Uvedená žalobní námitka proto není důvodná.

K žalobním námitkám III.

Podle § 129 odst. 1 zákona o pobytu cizinců, policie zajistí na dobu nezbytně nutnou cizince, který neoprávněně vstoupil nebo pobýval na území, za účelem jeho předání podle mezinárodní smlouvy sjednané s jiným členským státem Evropské unie přede dnem 13. ledna 2009 nebo přímo použitelného právního předpisu Evropských společenství. Podle § 129 odst. 5 téhož zákona policie v rozhodnutí o zajištění stanoví dobu trvání zajištění s přihlédnutím k předpokládané složitosti přípravy předání nebo průvozu cizince. Je-li to nezbytné k pokračování přípravy předání nebo průvozu, je policie oprávněna dobu trvání zajištění prodloužit, a to i opakovaně. V řízení o prodloužení doby trvání zajištění cizince za účelem předání nebo průvozu je vydání rozhodnutí prvním úkonem v řízení. Odvolání, obnova řízení ani přezkumné řízení nejsou přípustné.

Přímo použitelným předpisem Evropské unie dle § 129 odst. 1 zákona o pobytu cizinců je Dublinské nařízení, jehož čl. 28 odst. 2 stanoví, že členské státy mohou zajistit dotyčnou osobu za účelem jejího přemístění podle tohoto nařízení, existuje-li vážné nebezpečí útěku na základě posouzení každého jednotlivého případu, a pouze pokud je zajištění přiměřené a nelze účinně použít jiná mírnější donucovací opatření.

Jednou z důležitých podmínek pro zajištění dle citovaného ustanovení je, že u zajišťované osoby existuje **vážné nebezpečí útěku**. Nebezpečím útěku se dle čl. 2 písm. n) Dublinského nařízení rozumí existence důvodů, které se zakládají na objektivních kritériích **vymezených právem**, pro které je možné se v konkrétním případě domnívat, že žadatel nebo státní příslušník třetí země nebo osoba bez státní příslušnosti, na které se vztahuje řízení o přemístění, může uprchnout. Výkladem pojmu **vážné nebezpečí útěku** se již zabýval Nejvyšší správní soud, proto se krajský soud řídí jeho právním názorem. Z rozsudku ze dne 10. 6. 2015, č. j. 2 Azs 49/2015 – 50, vyplývá, že mezi objektivní kritéria, na jejichž základě lze provést zajištění osob ve smyslu § 129 zákona o pobytu cizinců, patří i předchozí porušování právních předpisů členského státu společně s porušováním právních předpisů Evropské unie samotné (cizinci konkrétně porušili povinnost zůstat na území Maďarska a vyčkat rozhodnutí o azylu, předtím nelegálně vstoupili nejen do ČR, ale též do Maďarska). V jiném rozsudku byla jako další kritéria uvedena: vstup cizince do schengenského prostoru bez pobytového oprávnění společně s jeho vnitřně rozpornými výpověďmi o vstupu do České republiky a jeho celkovou nehodnověrností (rozsudek ze dne 4. 12. 2014, č. j. 9 Azs 199/2014 – 49, bod 17). Obdobně lze zmínit usnesení rozšířeného senátu Nejvyššího správního soudu ze dne 23. 11. 2011, č. j. 7 As 79/2010 – 153, podle něhož jedním z kritérií nebezpečí útěku je neoprávněný vstup nebo pobyt cizince na území České republiky (srov. též rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 17. 6. 2015, č. j. 1 Azs 39/2015 – 56). Jiným důvodem může být nezjištěná identita cizince, který nemá žádné doklady (rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 9. 10. 2014, č. j. 2 Azs 57/2014 – 30). **Ke shodným závěrům dospěl desátý senát Nejvyššího správního soudu v usnesení ze dne 24. 9. 2015, č. j. 10Azs 122/2015 - 88** ve věci kasační stížnosti proti rozsudku Krajského soudu v Ústí nad Labem ze dne 1. 6. 2015, č. j. 42 A 12/2015 – 78, na který žalobce odkazoval (usnesení dostupné na www.nssoud.cz), když vyslovil[20], že: „*S přihlédnutím k dosavadní praxi stěžovatelky a ustálené judikatuře vykládající objektivní kritéria vážného nebezpečí*

útěku se Nejvyšší správní soud domnívá, že absolutní požadavek na zákonné zakotvení objektivních kritérií pro posuzování existence vážného nebezpečí útěku, bez něhož zajištění není možné, lze označit za zbytečně formalistický. Právní jistota cizinců se po eventuálním přijetí zákonné úpravy vymezující objektivní kritéria vážného nebezpečí útěku nijak nezvyšší.“

Dle ustálené judikatury Ústavního soudu a ESLP je nutno ustálenou judikaturu soudů a v ní obsaženou interpretaci považovat za zákon v materiálním smyslu (srov. nálezy Ústavního soudu sp. zn. II. ÚS 566/05, N 170/42 SbNU 455, či nález sp. zn. IV. ÚS 611/05, N 34/40 SbNU 281, anebo rozhodnutí ESLP ve věcech *Kruslin* proti Francii ze dne 24. 4. 1990, *Müller a další* proti Švýcarsku ze dne 24. 5. 1988 či *Markt Intern Verlag GmbH a Klaus Beermann* proti SRN ze dne 20. 11. 1989, z poslední doby pak např. usnesení Ústavního soudu ze dne 24. 1. 2014, č. j. I. ÚS 3433/13). Za těchto okolností nelze žalobci přisvědčit, že skutečnost, že zákon nevymezil objektivní kritéria pro posuzování vážného nebezpečí útěku cizince [čl. 2 písm. n) nařízení č. 604/2013 (Úř. věst. L 180, 29. 6. 2013, s. 31)], má za následek neaplikovatelnost institutu zajištění dle čl. 28 odst. 2 téhož nařízení, neboť tato kritéria byla vymezena ustálenou judikaturou, kterou je třeba považovat za zákon v materiálním smyslu. V dané věci byla nebezpečnost útěku žalobce dána zejména jeho předchozím chováním v těch zemích, kterými prošel před svým příchodem do České republiky, neboť v těchto zemích nedodržel příslušné právní předpisy, ilegálně překračoval hranice států a dále svévolně opustil Rakousko, aniž by vyčkal ukončení azylové procedury.

Tato žalobní námitka je proto nedůvodná.

Jak žalobce sám uvedl, je podmínkou zákonnosti rozhodnutí o prodloužení zajištění reálný předpoklad, že k předání žalobce do jiného členského státu skutečně dojde. Žalobce rovněž sám uznal, že se žalovaný touto otázkou zabýval. Dle názoru krajského soudu ze správního spisu a rovněž z napadeného rozhodnutí vyplynulo, že zemí, kam má být žalobce předán je primárně Rakousko, neboť tam měl žalobce dle průkazu o azyl požádat o poskytnutí azylu. V rámci řízení podle Dublinského nařízení bylo třeba stanovit stát, ve kterém účastník řízení učinil první žádost o mezinárodní ochranu, kdy tento stát se v rámci mezinárodních dohod stává oprávněným ve věci posouzení a rozhodnutí v žádosti o azyl a je povinen přijmout žadatele zpět na své území. Ministerstvo vnitra, Odbor azylové a migrační politiky, přitom dne 1. 9. 2015 zahájilo postup podle Dublinského nařízení a odeslalo žádost o přijetí cizince zpět na základě EURODAC hitu **do Maďarska**, přičemž lhůta pro odpověď maďarské strany byla stanovena na 15. 9. 2015 a shodně dne 2. 9. 2015 odeslalo žádost o přijetí cizince zpět na základě EURODAC hitu **do Rakouské republiky**, přičemž lhůta pro odpověď rakouské strany byla stanovena na 22. 9. 2015. Nelze tedy považovat předání žalobce Rakousku či případně Maďarsku za zcela nereálné z důvodu, že Maďarsko má v azylové proceduře technické a organizační problémy (shodně např. rozsudek Krajského soudu v Brně ze dne 11. 8. 2015, č.j. 33 A 40/2015 – 32: „Žalovaná doložila ke svému vyjádření k žalobě sdělení Ministerstva vnitra, odboru azylové a migrační politiky, oddělení Dublinského střediska ze dne 30. 7. 2015, z něhož vyplývá, že transfery do Maďarska fungují i nadále. Krajský soud k tomu dále poznamenává, že ze samotného přeplnění některých uprchlických zařízení v Maďarsku nelze dovodit ani porušení zákazu mučení, ani nelidské či ponižující zacházení. Konec konců, bylo žalobcovým svobodným rozhodnutím, když požádal o udělení mezinárodní ochrany v Maďarsku.“) Ve vztahu ani k jedné z uvedených zemí se tak

nejedná o situaci, kdy by účel zajištění nemohl být naplněn (viz rozsudek Nejvyššího správního soudu č.j. 2 As 80/2009-66 ze dne 31. 3. 2010). Ačkoli se dožádaný stát, v němž byla zahájena azylová procedura, tedy Rakousko, k převzetí účastníka řízení v zákonné lhůtě nevyjádřil, má se podle čl. 25 odst. 2 Dublinského nařízení za to, že žádosti bylo vyhověno, což má za následek vznik povinnosti přijmout dotyčnou osobu zpět, včetně povinnosti zajistit její řádný příjezd. Podle čl. 28 odst. 3 téhož nařízení se přemístění účastníka řízení z dožadujícího členského státu do příslušného členského státu provede nejpozději do šesti týdnů od implicitního nebo explicitního vyhovění žádosti o převzetí nebo od okamžiku, kdy skončí odkladný účinek odvolání nebo žádosti o přezkum podle čl. 27 odst. 3. Dublinského nařízení.

Nutnost prodloužení zajištění do 10. 10. 2015 byla zdůvodněna složitostí řízení a nutností příprav k předání žalobce v souladu s § 129 odst. 5 zákona o pobytu cizinců, tedy nejednalo se s ohledem na dobu pro odpověď rakouské strany (včetně implicitní odpovědi) o dobu nepřiměřenou k okolnostem věci (k počítání lhůt podle Dublinského nařízení viz rozsudek Nejvyššího správního ze dne 19. 2. 2015, č. j. 7 Azs 11/2015 – 32).

Rovněž tato žalobní námitka je tak nedůvodná.

Závěr a náklady řízení:

Krajský soud proto uzavírá, že žádná z uplatněných žalobních námitek nebyla důvodná, tedy nemohla vést ke zrušení napadeného rozhodnutí. Napadené rozhodnutí žalovaného obsahovalo všechny předepsané náležitosti ve smyslu § 68 zák. č. 500/2004 Sb., správního řádu a bylo dostatečně, tj. způsobem odpovídajícím povaze a okolnostem věci, odůvodněno. Krajský soud proto žalobu pro nedůvodnost podle § 78 odst. 7 s.ř.s. zamítl.

O nákladech řízení rozhodl soud podle zásady úspěch ve věci podle § 60 odst. 1 s.ř.s., když žalobce nebyl v řízení úspěšný, nemá tedy právo na náhradu nákladů řízení a žalovanému nevznikly v soudním řízení takové náklady, které by přesahovaly rozsah jeho běžné úřední činnosti.

P o u č e n í :

Proti tomuto rozhodnutí lze podat kasační stížnost ve lhůtě dvou týdnů ode dne jeho doručení. Kasační stížnost se podává ve dvou vyhotoveních u Nejvyššího správního soudu, se sídlem Moravské náměstí 6, Brno. O kasační stížnosti rozhoduje Nejvyšší správní soud.

Lhůta pro podání kasační stížnosti končí uplynutím dne, který se svým označením shoduje se dnem, který určil počátek lhůty (den doručení rozhodnutí). Případně-li poslední den lhůty na sobotu, neděli nebo svátek, je posledním dnem lhůty nejbližší následující pracovní den. Zmeškání lhůty k podání kasační stížnosti nelze prominout.

Kasační stížnost lze podat pouze z důvodů uvedených v § 103 odst. 1 s. ř. s. a kromě obecných náležitostí podání musí obsahovat označení rozhodnutí, proti němuž směřuje, v jakém rozsahu a z jakých důvodů jej stěžovatel napadá, a údaj o tom, kdy mu bylo rozhodnutí doručeno.

V řízení o kasační stížnosti musí být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie.

Soudní poplatek za kasační stížnost vybírá Nejvyšší správní soud. Variabilní symbol pro zaplacení soudního poplatku na účet Nejvyššího správního soudu lze získat na jeho internetových stránkách: www.nssoud.cz.

V Pardubicích dne 21. října 2015

JUDr. Petra Venclová, Ph.D., v.r.
samosoudkyně

Za správnost vyhotovení:
Vladimíra Píchová